

సృష్టి జరిపిన ప్రకాశాతం

అతను చెప్పడం ఆపి, ఆమె నుండి ఎటువంటి జవాబు వస్తుందో అని ఆతృతగా ముందుకు వంగాడు.

ఆమె సన్నగా నవ్వింది. ఆమె నవ్వులో తన ధైర్యాన్ని కూడగట్టుకుని మరలా మొదలెట్టాడు.

“నా చొరవన మీరు మరోలా అర్థం చేసుకోవద్దు నాలుగేళ్ళ సుదీర్ఘమైన స్నేహం మనది. కొన్ని రోజుల క్రితం వరకూ నా కిటువంటి ఆలోచనే లేదు. కానీ ఇప్పుడు, ఇంకొన్ని రోజుల్లో మిమ్మల్ని పూర్తిగా పోగొట్టుకోబోతున్నాననే సత్యం నన్ను నిలవనీకుండా చేసింది. ఈ స్నేహం మనం కలకాలం - ఎందుకు నిలుపుకోకూడదు! దోష మేముంది? చెప్పండి ఉమా. మనం జీవితమంతా మంచి స్నేహితులుగా గడపకూడదా?....” అతను ఆగాడు.

“బహుశ....బహుశ నేను అంతస్థులు మరచిపోయి మాట్లాడుతున్నానేమో.”

ఆమె చటుక్కున అందుకుంది. “లేదు....లేదు.... అలాటిదేమీ లేదు.”

ఆమె అతని కళ్ళల్లోకి చూస్తూ అంది.

“నాకు తెలిసినంతవరకూ ఈ డబ్బు నాకు అదనపు సుఖాన్నేమీ ఇవ్వలేదు. ఇంతవరకు అమ్మా, నాన్నలనీడన వాళ్ళ అనురాగంతో అశాంతి అనేది ఎరగకుండా బ్రతికాను. ఇక శేషజీవితంకూడా అలాగే గడుపుకోవాలనే ఆశతో, ఆ ఆశ తీరే మార్గం కొరకు ఎదురుచూస్తూ ఇన్నాళ్ళు ఆగాను. అలాటి అనురాగమే మీ దగ్గరనుండి, మీ వాళ్ళ దగ్గరనుండి నేను పొందగలనని మీ కన్నిస్తే....” ఆమెను మధ్యలోనే ఆపుతూ అన్నాడు.

“నామీద సమ్మకం లేదా ఉమా మీకు ?”

ఆమె నిండుగా, నిర్మలంగా నవ్వుతూ అంది.

“మనది నాలుగేళ్ళ స్నేహమే కావచ్చు, కానీ నా గురించి మీకు గానీ, మీ గురించి నాకుగానీ తెలిసిందెంత ?”

అతనేమీ మాట్లాడలేదు. మరలా ఆమె అంది.

“ఈ రోజు మనమధ్య యీ ప్రస్తావన జరిగింది కనుక మనం కాస్త ఫ్రీగా మాట్లాడుకుందాం. నాకు కొన్ని నిర్దుష్టమైన భావాలున్నాయి. అది మంచో, చెడో, వాటినుండి ఇవతలకు రావడానికి ఇష్టపడను నేను. భార్యా, భర్తామధ్య రహస్యాలు వుండకూడదు. కక్షలు, కార్పణ్యాలు, అపనమ్మకాలు, కోపతాపాలు అంటే నాకు భయం మీరు నన్ను భరించగలరా ?”

అతను చాలా ధైర్యంగా నవ్వాడు. నిశ్చయంగా భరించగలనన్నట్టు తల ఊపాడు ఆమె చెప్పసాగింది.

“నేను గాఢంగా నమ్మే నా ఆత్మసాక్షిగా చెప్తున్నాను. మీ దగ్గరనుండి దాచే రహస్యాలేమీ నా దగ్గర లేవు. ఇకముందుకూడా వుండదని నమ్మకంగా చెప్పగలను? ఆ మాత్రం నిశ్వాసం నా మీద నాకుంది. అలాగే మీరు కూడా. ఇలా బ్లంట్ గా మాట్లాడుతున్నందుకు ఏమీ అనుకోకండి. ఆకర్షణలకి, ఆవేశాలకి లోనై పోయి. నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి మనమేం పసిపిల్లలం కాదు. స్వీట్ సిక్స్ టీన్స్ దాటి చాలా సంవత్సరాలు మనమీదుగా వెళ్ళి పోయాయి....”

ఆమె తల కొద్దిగా ఎత్తి కళ్ళు వాల్చుకుంటూ అంది.

“మీకు తోడుగా నిల్చిననాడు నేను మీకు మనసారా న్యాయం చెయ్యగలననీ, చేస్తాననీ, గుండెలమీద చెయ్యి వేసుకుని చెప్పగలను నేను. అలాగే మీ తోడు నాకు సుఖమూ, ఇంత శాంతి ఇవ్వగలదని మీరు కూడా గాఢంగా నమ్మితే.... ఇందులో నా అభ్యంతరం మాత్రమేముంటుంది?.... మీరు నాకా నమ్మకాన్ని కల్గిస్తే, మీకు జీవితంలో తుది వరకూ స్నేహితురాలిగా వుంటాను.”

“అంటే.”

“అర్థం కాలేదా!”

నల్ల బడిన అతని ముఖం మెల్ల మెల్లగా ప్రసన్నమైంది.

“మీ నమ్మకాలే నా నమ్మకాలు ఉమా! నాకు మాత్రం ఏమున్నాయి మీకు తెలియని రహస్యాలు?” ఆఖరి

మాట అనేటప్పుడు అతని కంఠం కొద్దిగా అసహజంగా భ్రమించింది.

ఆమె అలాగే నిర్మలంగా నవ్వుతూ అతని కళ్ళలోకి చూస్తోంది.

“ఒట్టు వేయనా ఉమా....” తన కంఠంలోకి సహజ త్యాన్ని కొనితెచ్చుకుంటూ నవ్వుడానికి ప్రయత్నించాడు.

“వద్దు....వద్దు. మనిషిమీద నమ్మకం లేనప్పుడు, ఆ మనిషి వేసే ఒట్టును నమ్ముకునేంత వెక్రితనం నాలో లేదు.”

ఆమె లేచింది.

తలెత్తి ఆమెవైపు విచారంగా చూస్తూ అన్నాడతను.

“నా ప్రశ్నకు దనాబు చెప్పనేలేదు మీరు.”

“ఇంకా నేనర్థం కాలేదా మీకు?” ఆమె నవ్వుతూ చెయ్యి అందించింది. ఆమె చల్లని చెయ్యి ఊతతో లేచి నిల్చున్నాడతను.

“ఎంత అదృష్టవంతుడిని ఉమా నేను.”

“మీరొక్కరే అదృష్టవంతులై వూక్కుంటే కాదు. నన్ను కూడా మీరు అదృష్టవంతురాలిని చెయ్యాలి!” మధురంగా నవ్విందామె.

అతను ఉలిక్కిపడ్డాడు. ఆమె చేతిలోవున్న అతని చెయ్యి అశాంతిగా కదిలింది.

‘పోనీ చెప్పేస్తాను, ఈ అమాయకురాలిముందు నిర్మలంగా నన్ను నమ్ముతున్న ఈ దేవత దగ్గర నిజాన్ని దాచే శక్తి నాలో లేదు. స్నేహశీలి అయిన ఈ అపూర్వ

యువతి నన్ను తప్పకుండా ఊమిస్తుంది.... కానీ.... కానీ.... ఒక వేళ ఊమించకపోతే.... వద్దు, వద్దు ఈ వరం నాకు కావాలి. ఈమెను పోగొట్టుకుని బ్రతకలేను.'

"ఏం కృష్ణా! ఏమైంది మీకు? అలా అయిపోయాారేం?"

అతను పేలవంగా నవ్వాడు.

"పదండి మిమ్మల్ని ఇంటిదగ్గర దింపి నేను వెళ్తాను."

ఆమె పెదవులమీద చిరునవ్వు నింపుకుని తల అడ్డంగా ఊపింది.

"ఉహూఁ ఈ రోజు అన్ని రోజుల్లా కాదు. ఈ రోజు పోలీస్ అయినా ఇద్దరం కలసి భోంచేద్దాం."

అతను ఊణంలో మారిపోయి అన్నాడు సంతోషంగా.

"అలాగే పద."

* * *

లక్ష్మీ సరస్వతుల నీడలను పరచుకొని ఇంచుమించు తన కొడుకు వయస్సులోనే వున్న కోడలిని చూచి భయపడింది లక్ష్మీదేవమ్మ. తనకు నమస్కరించిన ఆ విద్యాధికురాలిని విచిత్రంగా చూచి ఆశీర్వదించి అన్నది. "ఈ మధ్య తరగతి కుటుంబంలో నీకు సౌకర్యంగా వుంటుందో తేదో!"

"మీకు అనుమానం అక్క-రలేద గ్రయ్యా. సౌకర్యంగా వుంటుందని పూర్తిగా నమ్మిన తర్వాతే ఈ ఇంట్లో అడుగు పెడుతున్నాను." లక్ష్మీదేవమ్మ భయాల్ని అర్థం చేసివని కొద్ది కోజుల్లోనే పూర్తిగా నిరూపించింది ఉమ.

వార్షిదరూ కలసి క్రొత్త జీవితంలో కొన్ని అడుగులు వేశాక, ఒక రోజు ఉదయాన అడిగాడు కృష్ణ.

"నేననుకో లేదు ఉమా, నువ్వు నీ వ్యక్తిత్వాన్ని చంపుకొని, నాలో కలిసిపోతావని."

ఆమె చిత్రింగా చూచింది.

"మిమ్మల్ని అర్థం చేసుకుని, మీ ఇష్టప్రకారం నడుచుకోవడం వ్యక్తిత్వం చంపుకోవడం అవుతుందా? మీరు నా ఇష్టాల్ని మన్నించడం లేదా? అంతమాత్రం చేత వ్యక్తిత్వం లేని అసమగ్నలవుతారా?"

"అదికాదు ఉమా నా ఉద్దేశం. నాకు ఎలా చెప్పాలో తెలియడంలేదు. పెళ్ళికాకముందు నీ చుట్టూ గిరి గీచుకుని, అందర్నీ అల్లంత దూరాన నిలబెట్టేవానివి. పగా అందరి అమ్మాయిల్లా కాకుండా అతీతంగా వుండేవి నీ భావాలు. అలాటిదానివి నువ్వు లేండే ఒక్క క్షణం గడవనంతగా నన్నట్లుకుపోయావు. అందరి ఆడవాళ్ళలాగే నీ సంసారాన్ని దిద్దుకుంటున్నావు."

ఆమె "ఇదొక ప్రశ్న?" అన్నట్టు చూచి అంది.

"అప్పుడయితే ఉత్త స్నేహితుడివి మాత్రమే."

"ఇప్పుడు?"

ఆమె పకపక నవ్వింది.

"అలాటి ప్రశ్న ఎవరైనా వేస్తారనే మన పెద్దవాళ్ళు పదిమంది ఎదుటా నాలుగు అక్షింతలు చల్లుకోమన్నది."

“ఓ అదా!” అని అతను కూడా నవ్వసాగాడు.

ఆమె నవ్వు ఆపేసింది, చటుక్కున.

“ఓ అదా” అని గుర్తుచేసుకునేంత తేలికైనా సంబంధమా ఇది?” అతను ఉలిక్కిపడ్డాడు. డాబామీదనుండి క్రింది జనసమూహాన్ని తదేకంగా చూస్తూ చూపు మరల్చుకున్న భార్యను చూస్తూ అనుకున్నాడతను. ‘ఈమె కొన్ని సెంటిమెంట్ల? చట్రింలో బిగుసుకుపోయి ప్రతిదానినీ సీరియస్ గా తీసుకుంటుంది. ప్రక్కంటి మోసగించబడ్డ కమల కన్నీళ్ళకు తను కన్నీళ్ళు నింపుకునే ఈ యువతి తన జీవితం కూడా మోసగించబడిందని ఆలోచించి వుండివుండదు. చుట్టూవున్న మగవాళ్ళ బలహీనతలను అసహ్యించుకునే ఈమె తన మగవాడు కూడా అలాటివాడే అని ఊహించ నైనా ఊహించి ఉండదు. భగవాన్ ఏలా? ఈమెకు ఈ నిదం చెప్పడం ఏలా?’

ఒక రోజు రాత్రి భోంచేశాక భర్త ఒడిలో పడుకుని కబుర్లు చెప్తూ చెప్తూ వున్నట్టుండి ఫక్కున నవ్వింది ఉమ.

“మాధవమ్మగారు ఏమన్నారో తెలుసా?”

“ఏమన్నారేమిటి?” ఆమె చేతిని తన గుప్పెట్లోకి తీసుకుంటూ చిరునవ్వు నవ్వాడతను.

“మీ కిదివరకొక పెళ్ళి అయిందట” అని ఇంకా వర్ణనాగింది. అతని ఒడిలో తలదాచుకున్న ఆమెకు అతని మాఖం కనబడడం లేదు. ఆమె చేతిని ముడిచిన అతని గుప్పెట వదులయింది.

“మరీ అన్యాయమండీ ఈ ఆడవాళ్ళు. ఎంత
'ఎమర్జెన్సీ' అబద్ధాలు సృష్టిస్తారండీ, అది వాళ్ళను సృష్టించిన
బ్రహ్మకు కూడా చాతకాదు.”

ఆమె అతని ముఖంవంక చూడకుండా చెప్పుకుపోతోంది
అతని తెల్లటి నొసటిమీద స్వేద బిందువులు ముత్యాలా
మెరుస్తున్నాయి. అతని కనుపాపలు ఆమెను చూడడానికి
భయపడ్తున్నాయి. “పోనీ నిజాల్ని అబద్ధాల్ని విడదీసే
యంత్రాన్ని ఒకదాన్ని కనిపెద్దావేమిటి! మన 'ఫిజిక్స్
డాక్టరేట్' సార్థకమవుతుంది.”

అతను మాట్లాడలేదు. అతని ఆంతర్యమంతా ఆమె
పట్ల సానుభూతితో కరిగిపోసాగింది.

“తన భర్తకు ఇదివరకే ఒక పెళ్ళయిందనే సత్యాన్ని
విని కూడా అనుమానించడానికి ఆస్కారం లేనట్లు భర్తను
అతి గాఢంగా నమ్ముతున్న ఈ అమాయకురాల్ని ఎంత
మోసం చేస్తున్నాను!”

నవ్వుతూ తలెత్తి భర్త కళ్ళలోకి చూచిన ఆమె
ఉలిక్కిపడింది. భర్త ముఖాన్ని తన దోసిల్లోకి తీసుకుంటూ
అంది.

“అదేమిటి అలా అయిపోయారు! నేనేమయినా
అన్నానా? లేక ఆమాధవమ్మ మాటలుపట్టించుకుంటున్నారా?”

అతను ఆలోచిస్తున్నాడు. “ఇక లాభం లేదు. ఈ
మాధవమ్మ కాకపోతే మరో మీనాక్షమ్మ చెప్తుంది. నమ్మక
పోయినా, నమ్మించగల ఓర్పు, సాక్ష్యం వాళ్ళకున్నాయి.

వాళ్ళ నోటివెంట వినేకంటే నేనే చెప్పేస్తాను, బాధపడుంది. రెండురోజులు మాటలుమానేస్తుంది. ఆ తర్వాత క్షమిస్తుంది."

"కృష్ణా" ఆమె ఓదార్పులో కరిగిపోయాడతను. దయలో కూడిన ఆమె చూపులు సడలిపోతున్నా అతని ధైర్యానికి చేయూత నిచ్చాయి. మనసును ఉగ్గబట్టుకొని భవిష్యత్తును, ఆమె క్షమాపణలో ముడిపెట్టుకుని వణికే స్వరంతో అన్నాడు.

"నిజంగానే నాకు పెళ్ళయింది ఉమా!"

ఆమె మాట్లాడలేదు, నిశ్చేష్టురాలై నమ్మలేనట్టు కన్నార్పకుండా అతని కళ్ళల్లోకి చూస్తోంది.

"అలా చూడకు ఉమా. నన్ను జరిగింది చెప్పనీ. అంతా వింటే నాకు తెలుసు నువ్వు నన్ను క్షమిస్తావు."

"చెప్పండి" అంది హీనస్వరాన లేచి కూర్చుని నాకు సరిగా అప్పుడు పదిహేడేళ్ళు. ఇంటర్ చదువుతున్నాను. వంశమర్యాదలు, అమ్మాయి గుణగణాలు అన్నీ చూసి ఒక పథాలుగేళ్ళ పిల్లను నా కిచ్చి పెళ్ళిచేశారు. కానీ వాళ్ళ వంశమర్యాదలు నన్ను కాపాడలేకపోయాయి. అని ఆగి

"ఆ పిల్ల చెడిపోయింది ఉమా!" అన్నాడు. ఉలిక్కిపడింది ఆమె.

"పథాలుగేళ్ళ పసిపిల్ల చెడిపోవటమా! ఆమె ఇప్పుడెక్కడుంది?" తన కన్నీళ్ళను దాచుకుంటూ కంపిత స్వరాన అడిగింది. "చెప్తాను, చెప్తాను" గొణిగాడు అతను. ఎలా మొదలెట్టి ఎలా చెప్తే ఆమె సానుభూతిని పొందగలడో ఆలోచిస్తున్నాడతను. ఒక దశాబ్దం వెనుక జరిగిన సంఘటన తాలూకు వాక్య నిర్మాణం అతని మనసులో జరిగిపోతోంది.

కొన్ని రోజుల దాంపత్య జీవితం తర్వాత ఒకరోజు డాబా
మీద మోకాళ్ళలో తలదాచుకుని వెళ్ళి-వెళ్ళి వదుస్తున్న
భార్యను దగ్గరకు తీసుకుంటూ అడిగాడు కృష్ణ.

“ ఏమయింది సౌజన్యా! ఎవరేమన్నారు నిన్ను.”

కళ్ళెత్తి భర్త ముఖంలోకి చూసి లేడిపిల్లలా బెదిరి
పోయింది. ఆమె గుండె కొట్టుకునే శబ్దం అతనికి విన్పిస్తోంది.
అతని చేతిలో వున్న ఆమె చెయ్యి గడగడ వణుకుతోంది.
ఆ పిల్ల కళ్ళనుండి అవిరామంగా కన్నీళ్ళు జారిపోతున్నాయి.

“ ఏమైంది చెప్పు.”

కూడగట్టుకున్న ధైర్యంతో వెళ్ళి-వెళ్ళి మధ్యగా
చెప్పసాగిందామె.

“ నా కప్పుడు తెలియదు నేను చేసింది తప్పని.
మిమ్మల్ని పెళ్ళిచేసుకున్నాకనే నేనంత విలువైనది పోగొట్టు
కున్నానో బోధపడింది. అప్పటినుండి మిమ్మల్ని మోసం
చేస్తున్నాననే బాధ నన్ను పీడిస్తోంది. ఇంత అశాంతిలో
నేను నిశ్చింతగా బ్రతకలేను. ఆ రోజు నాకా విషయాన్ని
దాచాలనికూడా తెలియదు. దాచాలని తెలిసిన యీరోజు
దాన్ని దాచి, మీ దగ్గరకు మనస్ఫూర్తిగా రాలేకపోతు
న్నాను.....”

ఆమెను మధ్యలోనే ఆపుతూ విసుగ్గా అన్నాడతను.
“అసలు విషయం చెప్పు”. చెప్తాను. మీరు శిక్షించినా,
క్షమించినా ఏదైనాసరే ఈ అశాంతినుండి మొదట బయట
పడాలి. కళ్ళు తుడుచుకుని చెప్పసాగిందామె.

“మా గురించి మీకు పూర్తిగా తెలుసు మా అమ్మ, నాన్నలకున్న ఆస్తి అంతా మేమారుగురం సంతానం. కటిక దరిద్రమూనూ. మా ఇంటిప్రక్కన సేవోజీ ఒకాయన వుంటూ వుండేవారు. మా నాన్నగారి వయస్సి వుంటుంది. నాకు పదేళ్ళప్పటినుండి మా కుటుంబానికి ఆయనతో పరిచయ ముంది. మా నాన్నగారు హఠాత్తుగా పోవడంతో అన్నయ్య చదువు ఆగిపోవాల్సివచ్చింది. ఆయన అన్న చదువుకు కావలసిన సహాయం చెయ్యడమే కాకుండా మా అన్నయ్యకు ఉద్యోగం వచ్చేవరకు మమ్మల్ని ఆదుకున్నాడు. మా అక్కయ్య పెళ్ళి కట్నం గొడవల్లో ఆగిపోతే, తన చేతి సొమ్ముతో అక్కను ఒక ఇంటిదాన్ని చేశాడు. ఆయనకు ఆ డబ్బు ఒక లెక్కలోనిది కాకపోవచ్చు. అయినా అందరు ధనవంతులూ అందరి బీదవాళ్ళకూ సాయం చెయ్యడంలేదు. ఈ ఊగాన కూడా నేను మనస్ఫూర్తిగా చెప్పాను. ఆయన ఎటువంటి దురుద్దేశంతోనూ ఆ సహాయాలు చెయ్యలేదని. ఆయన ఋణం జన్మజన్మలకూ తీర్చుకోలేనుని మా యింట్లో ప్రతి ఒక్కరి నోటివెంటా దగ్గర దగ్గర రెండేళ్ళు విన్నాను. నా మనస్సులోనూ అదే భావం-పూజ్యభావం నిండిపోయింది. ఆయన ఋణం తీర్చుకోవాలనే భావం నన్ను కుదిపేస్తున్న రోజుల్లో అతని ఒక్క ఊణపు ఆవేశానికి బలైపోయాను నేను. అతని కళ్ళలో కనబడ్డ సంతోషాన్ని చూచి, ఋణ భారం తగ్గిందని సంతృప్తిపడ్డాను. ఆ తర్వాత అతను ఎందుకు చెప్పకుండా పారిపోయాడో అర్థం కాలేదు. రెండేళ్ళు తర్వాత మమ్మల్ని చేసుకున్న ఈనాడు నాకు అంతా బోధపడింది.

స్త్రీకి అతివిలువయినదాన్ని ఎంత అమాయకంగా పోగొట్టుకున్నానో అర్థమయింది. మీనుండి దాన్ని దాచాలనే విషయంకూడా యీ నాడే తెలిసింది. కాని దాచడం నా వల్ల కావడం లేదు. మీరేం చేసినా సరే.”

అతని కళ్ళు జేవురించాయి. తన కథనంతా అమాయకంగా నిర్మలంగా అతనికి చెప్పేసి అతని తీర్మానం కొరకు చేతులు కట్టుకొని నిల్చున్న ఆ పసిపిల్లను ఒంటరిగా ఒదిలేసి అతను రివ్వున వెళ్ళిపోయాడు.

“నలిగిపోయిన పువ్వును నా జీవితంలోకి ఆహ్వానించలేకపోయాను. మరలా ఆ పిల్లతో కాపురం చెయ్యడానికి నా మనస్సు అంగీకరించలేదు. కొన్ని నెలలు పిచ్చిగా తిరిగాను. తర్వాత నా మార్గం నేనెన్నుకున్నా. నా చదువులోనూ, నా పరీక్షలలోనూ. నా రీసెర్చ్లోనూ మర్చిపోయి మామూలు మనిషిని కాగలిగాను. నా అదృష్టం. నువ్వు నా జీవితం మధ్యలో కలిశావు. నువ్వుకూడా నన్ను శిక్షించకు ఉమా!”

ఆమె వెర్రిదానిలా అతని కళ్ళలోకి చూస్తోంది.

“నీ దగ్గర నీ మనస్సు కష్టపడుతుండేమోనని ఈ విషయాన్ని దాచాను; నేను. అందుకు నన్ను క్షమించు. ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకున్నాం మనం. ఇక మనలో అపార్థాలు వద్దు.”

ఆమె కనుపాపలు అసహనంగా కదిలాయి.

“ఈ సారికి నన్ను క్షమించు ఉమా!” ఆమె చేతులు పట్టుకున్నాడతను. అతని చేతుల్ని సున్నితంగా వదిలించుకుని

వెళ్ళి కళ్ళుమూసుకుని పడుకుంది ఆమె. ఆమెను ఆ ఆవేశంలో కదిలించడం ఇష్టంలేక నిశ్శబ్దంగా లేచి తన గదిలోకి వెళ్ళి పడుకున్నాడు కృష్ణ. ప్రక్క గదిలోనుండి వెళ్ళి కబ్బం మూత్రం కొన్ని నిమిషాలదాకా విస్పంది, నిశ్శబ్దమయి పోయింది.

* * *

నీశండ్లో తెల్లటి పరుపుమీద, తెల్లటి దేహకాంతిలో ఇంకా నిశ్చలంగా నిద్రపోతున్న భార్యను చూచి జాలిపడ్డాడు కృష్ణ. "రాత్రి నిద్రలేదు పిచ్చిపిల్లకు" అనుకుని ఆమె ప్రక్కన కూర్చుని తలమీద చెయ్యివేసి ఉరికిపడ్డాడు. నిన్ ముక్కలా తగిలిన ఆమె నుదురు ఏమి జరిగిందో, అతనికి స్పష్టంగా తెలియబరిచింది. సర్వశక్తులూ ఆమెలోనే పోయినట్టు నిర్వీర్యంగా కులిపోయాడతను.

"ఒక్కమాట అయినా అనకుండా ఒక్క అనుమాన మైనా కలిగించకుండా ఎంత నిశ్శబ్దంగా వెళ్ళిపోయింది. ఎంత నిశ్శబ్దంగా వెళ్ళిపోయింది. ఎంత పెద్ద శిక్ష విధించింది!" అలా కూలబడిపోయిన అతను కొన్ని నలలవరకు కోలుకో లేకపోయాడు. ఇన్ని సంవత్సరాలు గడిచిపోయినా అతనికి అర్థంగాని ప్రశ్న ఒకటి మిగిలిపోయింది. "జీవితం పరిసమాప్తం చేసుకునే ధశలోకూడా తనకు చెప్పదగ్గదీ ఆమెకేమీ తోచలేదా!"

కానీ ఒక ప్రభాత సమయాన అతని ప్రశ్నకు జవాబు వారింది. ఇన్ని రోజులూ ఆమె గదిలోకి అడుగుపెట్టడానికి

ఆమె స్మృతులలో జొరబడడానికి భయపడి ఆ గదిని వాడుపెట్టిన అతను, ఆమె జ్ఞాపకాలనుండి ఎలానూ వారిపోలేనని తెలిసిన ఈ రోజు ఆమె గదిలోకి అడుగుపెట్టాడు. ఆమె ద్రామయరులో బూజు వెనకాలి మాసిపోయి, శిథిలావస్థలో వున్న రెండు కాగితాలు రెపరెపలాద్దూ కన్పించాయి. అతనికి తెలుసు. అది తన ప్రియమైన భార్య ఆఖరి వ్రాత. ఆవేశంగా తొందరతొందరగా వ్రాసినట్టున్న ఆ అక్షరాల బొరులవెంట ఆత్మతగా అతని కనుపాపలు పరుగెట్టాయి.

కృష్ణా!

బ్రతికితే నాకు చాలా గర్వంగా నిశ్చింతగా నలుగురిలో తల ఎత్తుకుని బ్రతకాలనివుంటుంది. అంతేగాని ఒక పసిపిల్ల ఉసురు పోసుకున్న ఒక బలహీనుడికి భార్యగా మాత్రం బ్రతకాలనిలేదు. అందుకే నా జీవితాన్ని మధ్యలోనే మలుపు తిప్పుకుంటున్నాను. కాని ఒక్కటే అశాంతి. ఇన్ని సంవత్సరాలు తరచితరచి నేను చేసుకున్న నిర్ణయాలు ఎంత వునాది లేకుండాపోయాయో! ఇన్ని ఏళ్ళు నా ఊపిరిని ఖర్చుపెట్టి నేర్చుకున్న విద్య సుఖవుగా చచ్చిపోవడానికి మటుకు మార్గాన్ని చూపింది.

వెళ్ళిపోమేనుండు మీకు కొంచెం చెప్పాలని వుంది. నా చావు మీచేత కన్నీళ్ళు కార్చిస్తుందని తెలుసు; ఆ కన్నీళ్ళు మధ్యగా ఈ వు తరం మీ మనస్సును కష్టపెట్టడం నా కిష్టం లేదు. అందుచే ఇక్కడ దాస్తున్నాను. దీనిని మంచిగాని, చెడ్డగాని మీమీద నేను పెంచుకున్న మమకారం నా చేత ఈ పనిని చేయిస్తోంది. ఎప్పుడో ఒక రోజు మీరీ వు తరం

చదువుతారు. మీలో లోపం ఎక్కడుందో, నాకు నేను ఈ శిక్ష యెందుకు విధించుకున్నానో మీకు బోధపడితే అంతే చాలు.

మీరు ఆ పసిపిల్ల సౌజన్యను క్షమించివుంటే ఏ కారణంగానైనా ఆ పిల్ల మీకు దూరమై నన్ను చేసుకోవాల్సి వస్తే నేనా రోజు మిమ్మల్ని మనస్ఫూర్తిగా క్షమించివుందును. ఆ పసిపిల్ల తెలియని వయస్సులో తప్పు చేసింది. అది మీ దృష్టిలో నా దృష్టిలో లోకం దృష్టిలో తప్పు కావచ్చు. ఆ అమాయకురాలికి అది తప్పనే తెలియదు. నిర్మలంగా ఆ పిల్ల అంటా మీకు చెప్పుకున్నందుకై నా మీరాపిల్లను క్షమించాల్సింది.

ఆమె నలిగిపోయిన పుష్పమని మీరు కాదన్నారు. బాగా చెప్పాలంటే వదిలేశారు. కొన్ని రోజులు సౌజన్యతో జీవితాన్ని పంచుకున్న మిమ్మల్ని అలా అనుకుని నేనూ వదిలేయాల్సిందే. కాని మిమ్మల్ని వదిలి లోకంమీద పుట్టి నాకు బాగా తెలుసు. ఆడదాన్ని లోకం బ్రతకనివ్వదని. మిమ్మల్ని వదిలడానికి నా కింతకంటే సులువైన మార్గం మరేదీ కన్పించలేదు.

మీరు మీ భార్య ఎంత పవిత్రంగా వుండాలని కోరుకున్నారో నేనూ నా భర్త అంతే పవిత్రంగా వుండాలని కోరుకున్నాను అది దోషమా? మీరు మీ భార్య మీ ఒక్కరి స్వంతిమూ ఎవాలని కోరుకున్నట్టే నా భర్తకూడా నా ఒక్కదాని సొత్తే కావాలని కోరుకున్నాను. ఇది అంత అసహజమైన కోరికా? మీకు న్యాయమైంది నా కెందు

కన్యాయమైందో నా కర్థం కాదు. మీ తప్పును సహజంగా తీసుకునే మనుష్యులు నా తప్పును కనీసం ఊహించనైనా ఊహించలేకపోవడం మరీ దారుణం. నేను ఒప్పుకుంటాను. సృష్టిలో అంతా సమంగా పంచబడలేదు. బీద గొప్ప, అడ ముగ, చిన్న పెద్ద తారతమ్యాలు వుండనేవున్నాయి. కాని నీతో నూరేళ్ళు జీవితాన్ని పంచుకోవడానికి, అన్ని వదులు కుని నీవే సర్వస్వమని వచ్చిన నీ అర్థాంగితోనా నువ్వు భద్రాల్ని సృష్టించుకుంటున్నావు? పక్షిపాతాన్ని చూపు తున్నావు? నీలో అర్థభాగాన్ని నువ్వు ఊహించుకోలేక పోతున్నావు?

మీరు సౌజన్యను, సహృదయంతో ఊహించి వుండ గలిగితే, మీరు ఈ రహస్యాన్ని నా దగ్గర దాచినందుకు బాధపడినా, అంతా పీడకలలా మర్చిపోయి నా జీవితాన్ని మీ దోసిట్లో వుంచివుందును. కానీ అలా జరగలేదు. మీకో రూలూ నాకో రూలూ సృష్టించారు. సౌజన్యను ఊహించలేని మిమ్మల్ని, నన్ను ఊహించమని అడుగుతున్నారు. నావల్ల కాదు. ఇంత పక్షిపాతాన్ని చూస్తూ బ్రతకాలని లేదు. జీవితంలో రాజీపడడం నాచేత కాదు. ఇది నాకు శాపం.

ఇక ఆపుతాను. మీమీద మమకారం, బ్రతుకమీద మరలా ఆశ కలుగకముందే ఈ జీవితాన్ని పరిసమాప్తం చేసుకోనివ్వండి.

నమస్తే, సెలవ్

మీ
ఉ.మ.